

Агрокліматичні (перепади добових температур повітря, випадання опадів) умови звітного періоду дещо знизили активність шкідників сільськогосподарських рослин, з іншого боку випадання дощів, підвищення вологості повітря були сприятливими для розвитку хвороб.

Повсюдно **озимі** та **ярі зернові колосові** культури заселяють та пошкоджують у допороговій чисельності **хлібні блішки**, **п'явиці**, **попелиці**, **цикадки**, у південних областях **злакова листовійка**. **Клоп шкідлива черепашка** перелітає у посіви зернових культур Донецької, Дніпропетровської, Запорізької, Кіровоградської, Луганської, Миколаївської, Одеської, Херсонської областей Степу та центральних і східних областей Лісостепу, де в крайових смугах **озимини** враховується 0,5-1, макс. 3 екз. на кв.м. Ними пошкоджено 1-5, осередково до 10% рослин. Шкідник парується, в південних областях відмічено початок відкладання яєць фітофагом.

За чисельності 2-4 перезимувалого клопа на кв.м посіви захищають дозволеними до використання інсектицидами, що ефективно проти супутніх фітофагів зернових культур.

За існуючих гідротермічних умов спостерігається прогресування хвороб **озимих** і **ярих колосових** культур, яке стримується захисними міроприємствами через обприскування посівів фунгіцидами. У посівах озимих найбільшого поширення набули **септоріоз**, **борошниста роса**, якими на 5-39, макс. 57% обстежених площ уражено 2-10, осередково від 15 до 39% (Київська, Херсонська обл.) рослин. Подекуди **гельмінтоспоріозом**, іншими **плямистостями**, **бурою листовою іржею**, **кореневими гнилями** охоплено 1-6, макс. 10% рослин. На 5-20% обстежених площ **ярого ячменю борошнистою росою**, **гельмінтоспоріозом**, **темно-бурою плямистістю** уражено 1-5% рослин.

Оздоровлюють посіви під час виходу рослин у трубку за інтенсивності ураження плямистостями 1%, септоріозом листя 5% через обприскування відповідними фунгіцидами. Вибір препаратів здійснюється з огляду на спектр захисної дії їх та домінуючу хворобу.

Триває заселення посівів **гороху** **бульбочковими довгоносиками**, які за допорогової чисельності пошкодили 2-10, макс. 25% рослин у слабкому ступені в Київській області. Осередково заселяють та шкодять жуки **південного сірого довгоносика**, **піщаного мідляка**. В південних областях відмічено заселення посівів **гороховим зерноїдом**. В господарствах Київської області відмічено розвиток **кореневої гнилі**. В Дніпропетровській області **аскохітозом** та **іржею** уражено в середньому 0,5-2% рослин. За наявності 10-15 довгоносиків на кв.м слід захищати посіви інсектицидами.

Багаторічні трави (конюшину, люцерну) повсюдно продовжують заселяти **бульбочкові довгоносики**, **конюшиний насіннеїд-апіон**, **фітономуси**, **горохова попелиця**, **клопи**, які пошкодили 3-25% рослин у слабкому ступені. В господарствах Івано-Франківської, Луганської областей до 5% рослин уражено **бурою плямистістю**.

У посівах *цукрових буряків* Вінницької, Київської, Полтавської, Хмельницької, Черкаської та інших бурякосійних областей відбувається заселення крайових смуг полів звичайним та сірим буряковими довгоносиками в чисельності 0,1-0,5, макс. 1, осередково по краю поля до 3 екз. на кв.м (Київська обл.), де вони пошкодили до 2% рослин. Буряковими блішками заселено та слабо пошкоджено 3-8% рослин. В усіх бурякосійних областях проводяться захисні обробки для збереження посівів цукрових буряків.

Погодні умови сприяли розвитку і поширенню шкідників у посівах *озимого ріпаку*. Скрізь відмічається шкодочинність *ріпаківих прихованохоботників* (насіньвий, стебловий), *квіткоїда*, *хрестоцвітих блішок*, *клопів*, де ними пошкоджено 4-15% рослин у слабкому ступені. Подекуди посіви культури заселяє та пошкоджує *оленка волохата*, спостерігається літ *біланів*. *Альтернаріозом*, *фомозом*, *бактеріозом коренів*, *пероноспорозом* уражено 2-4, осередково 19% (Черкаська обл.) рослин озимого ріпаку. Посіви *ярого ріпаку* заселяють *хрестоцвіті блішки*, які пошкодили в середньому 2-4% рослин у слабкому ступені.

Сходи *соняшнику* заселяють та пошкоджують *піщаний мідляк*, *південний сірий* та *сірий буряковий довгоносики*, де ними пошкоджено 2-12% рослин у слабкому ступені. Вогнища фітофагів локалізують дозволеними препаратами.

Скрізь ранню *капусту*, *редиску*, інші *хрестоцвіті* культури заселяють та пошкоджують *хрестоцвіті блішки*, триває літ та відкладання яєць *капустяною*, на *цибулі* – *цибулевою мухам*. У плантаціях *картоплі* *колорадський жук* заселив та живиться на 2-5% рослин, у південних областях відкладає яйця. В південних областях у приватному секторі на *цибулі* виявлено розвиток *пероноспорозу*.

У південних областях Степу та Закарпатській Полісся розпочався літ *яблуневої плодожерки*. Відмічено поодинокий літ *сливової плодожерки* та *вишневої мухи*, в степових, лісостепових областях – триває літ *американського білого метелика*. Продовжують пошкоджувати листковий апарат *садові довгоносики*, *листокрутки*, *яблунева міль*, *попелиці*, *кліщі*. Набувають поширення *борошниста роса* та *парша* на *яблуні*, *кучерявість* листків *персика*. Зокрема, період тривалого зволоження на фоні понижених температур негативно вплинув на розвиток кісточкових порід та сприяв їх ураженню *моніліозом*. Ним охоплено 5-15% пагонів на *абрикосі*, 4-10% пагонів на *вишні* та 10-35% квіток на *черешні*.

На *виноградниках* спостерігався літ *гронової листокрутки*. У Степу та Закарпатській області відмічено заселення та пошкодження молодих листочків *виноградним зуднем*. В Одеської області на *виноградниках* продовжується розвиток *мілдью*.

Триває літ *травневих хрущів*, насамперед у Лісостепу та деяких областях Полісся. У лісосуугах середня чисельність хрущів на дерево становила 2-18 екз.

У Степу та Лісостепу *дротяники* та *несправжні дротяники* за чисельності 0,3-3 екз. на кв.м пошкодили 2% сходів *кукурудзи*, *соняшнику* та *цукрових буряків*. У посівах *гороху*, *кукурудзи*, *соняшнику* *піщаний мідляк* за чисельності 0,5-1, макс. 3 екз. на кв.м пошкодив 1-10% рослин. В південних областях відмічено літ *совки-гамми*, *східних та центральних – чортополохівки*.

В *неорних землях*, *багаторічних травах* Одеської області відбувається літ *лучного метелика*, інтенсивністю 1-2 екз. на 50 кроків. В місцях резервації (неорні

землі, балки, толоки) Дніпропетровської області спостерігається переміщення личинок нестадних саранових (0,4-4 екз. на кв.м). За віковим складам личинки I віку становили 40%, II – 60%.

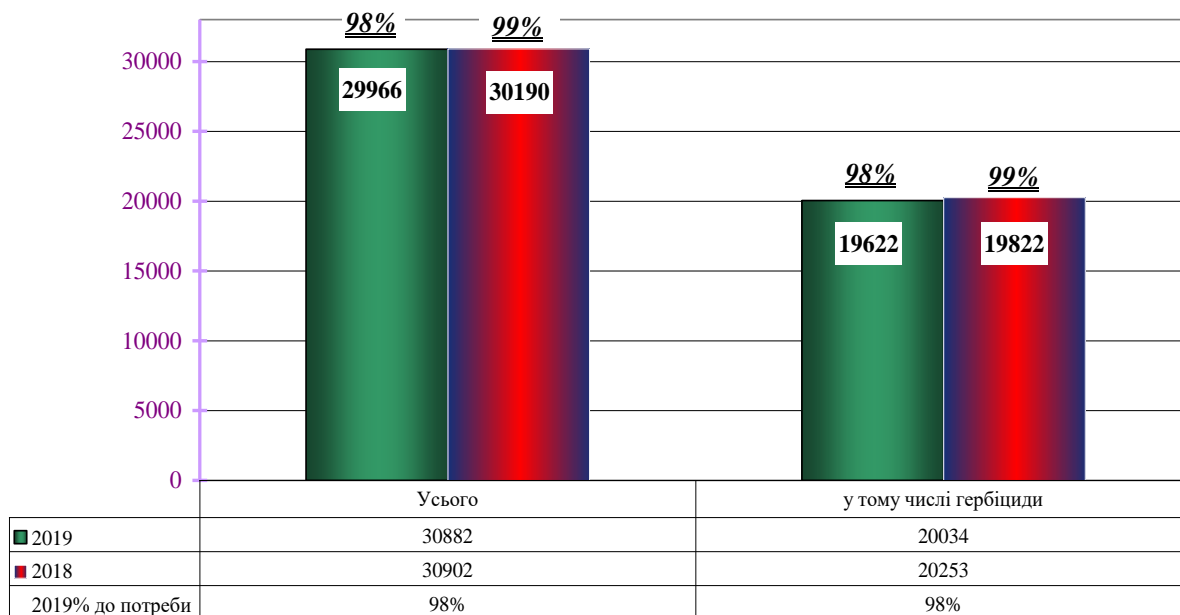
У господарствах здійснюється постійний фітосанітарний нагляд за посівами сільськогосподарських культур.

Оперативна інформація
про хід робіт із захисту рослин
8 травня 2019 року

За оперативною інформацією про хід робіт із захисту рослин, наданою Головними управліннями Держпродспоживслужби в областях, 8 травня 2019 року забезпеченість сільгосп підприємств засобами захисту рослин для проведення робіт із захисту посівів сільськогосподарських культур становить близько **31** тис. тонн препаратів, або **98%** до потреби в I півріччі 2019 року, в тому числі понад **20** тис. тонн гербіцидів, або **98%** до потреби в них.

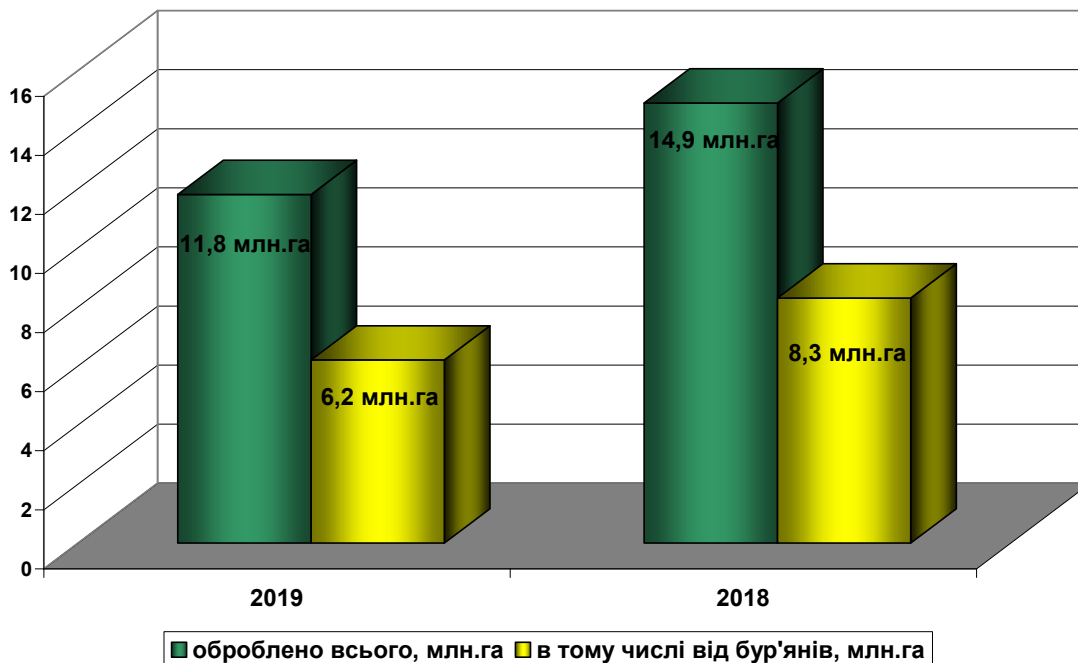
**Забезпеченість сільгосп підприємств
засобами захисту рослин 8 травня 2019 року**

Тонн

Захист сільськогосподарських культур від шкідників, хвороб і бур'янів проведений на площі близько **12** млн га (14,9 млн га - в 2018 р.), в тому числі від бур'янів оброблено – **6,2** млн га (8,3 млн га – в 2018 р.). Зменшення обсягів проведених захисних заходів порівняно з минулим роком пов'язане, передусім, з погодними умовами, які унеможливають ефективне застосування засобів захисту рослин.

Хід робіт із захисту рослин в господарствах України в 2018-2019 роках

Озимі зернові культури захищено від шкідників на площі **1,1** млн га, від хвороб – **1,9** млн га. Також оброблено посіви **озимого ріпаку** від шкідників на площі понад **1** млн га та **0,7** млн га оздоровлено від хвороб.

Для проведення всього комплексу заходів захисту рослин від шкідливих організмів з початку року використано близько **10** тис. тонн пестицидів і біопрепаратів. Догляд за посівами сільськогосподарських культур триває.